

PRIMLJENO:	20. 05	2020	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	20-1/20-1		
VEZA:			
EPA:	986 XXVI		
SKRAĆENICA:			PRILOG:

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-2763
Podgorica, 20. maja 2020. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 20. maja 2020. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O TURIZMU I UGOSTITELJSTVU**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Vlada predlaže Skupštini da, u skladu s članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list CG“, br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18 i 47/19), ovaj zakon donese po skraćenom postupku iz razloga koji su sadržani u obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su **DAMIR DAVIDOVIĆ**, državni sekretar u Ministarstvu održivog razvoja i turizma i **OLIVERA BRAJOVIĆ**, generalna direktorica Direktorata za razvoj konkurentnosti i investicije u turizmu u Ministarstvu održivog razvoja i turizma.

PREDSJEDNIK
Duško Marković, s. r.

**ZAKON
O DOPUNAMA ZAKONA O TURIZMU I UGOSTITELJSTVU**

Član 1

U Zakonu o turizmu i ugostiteljstvu („Službeni list CG”, br. 2/18, 13/18 i 25/19), u članu 4 stav 1 poslije tačke 45 dodaje se nova tačka koja glasi:

„46) **posebne okolnosti** su događaji ili određena stanje koje se nijesu mogle predvidjeti i na koje se nije moglo uticati (elementarne nepogode, vanredno stanje, epidemija ili pandemija zaraznih bolesti), a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, negativno utiče na životnu sredinu, ugrožava privrednu aktivnost ili uzrokuje znatnu privrednu štetu.”

Član 2

Poslije člana 32 dodaje se novi član koji glasi:

**“Nerealizovani ugovori o turističkom paket aranžmanu
zbog posebnih okolnosti izazvanih novim korona virusom (COVID-19)**

Član 32a

(1) Turistička agencija-organizator putovanja za nerealizovane ugovore o putovanju u paket aranžmanu koji su trebali da se realizuju poslije 1. marta 2020. godine, dužna je da putnicima izda vaučer, na osnovu kojeg putnik ima pravo na zamjensko putovanje do 31. decembra 2021. godine.

(2) Ako putnik ne realizuje vaučer u roku iz stava 1 ovog člana ima pravo na raskid ugovora i povraćaj uplaćenih sredstava.

(3) Ako se putnik odluči za raskid ugovora turistička agencija-organizator putovanja dužna je da izvrši povraćaj uplaćenih sredstva u roku od 14 dana od dana raskida ugovora.

(3) Vaučer koji je izdat za nerealizovani ugovor o putovanju u paket aranžmanu mora biti obezbijeđen jemstvom u skladu sa članom 17 stav 2 ovog zakona do kraja roka na koji je vaučer izdat.

(4) Način korišćenja i sadržaj vaučera iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.”

Član 3

Poslije člana 131 dodaje se novi član koji glasi:

„Donošenje podzakonskih akata

Član 131a

Podzakonski akt iz člana 32a ovog zakona donijeće se u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.”

Član 4

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je određeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakonom o turizmu i ugostiteljstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 02/18, 04/18, 13/18, 25/19 i 67/19) uređuju se uslovi za obavljanje turističke i ugostiteljske djelatnosti i druga pitanja od značaja za turizam i ugostiteljstvo.

Imajući u vidu aktuelnu situaciju izazvanu pandemijom COVID-19 ocjenjuje se neophodnim da se kao jedna od mjera za ublažavanje negativnih posledica uzrokovanih pojavom koronavirusa na privrednu djelatnost Crne Gore, drugačije uredi pružanje određenih usluga u turizmu za vrijeme trajanja pandemije, kako bi se sa finansijskog aspekta stvorili uslovi za što brži nastavak privrednih aktivnosti.

U tom smislu predlaže se:

- definisanje **posebnih okolnosti** koji se nisu mogli predvidjeti i na koje se nije moglo uticati (elementarne nepogode, vanredno stanje, epidemija ili pandemija zaraznih bolesti...) i
- propisivanje mogućnosti da turističke agencije - organizatori putovanja za nerealizovane ugovore o putovanju u paket aranžmanu koji su se trebali realizovati poslije 1. marta 2020. godine, putnicima izdaju **vaučer**, na osnovu kojeg bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje a nakon 31. decembra 2021. godine pravo na raskid ugovora i na povraćaj uplaćenih sredstava.

Na predloženi način, obezbijedila bi se mogućnost da turističke agencije zadrže avans – depozit uplaćen od strane klijenata za sva putovanja koja su bila zakazana u periodu od 1. marta 2020. godine a koja su otkazana zbog globalne pandemije.

Vaučer bi predstavljao garanciju da putnik može da izabere novi datum putovanja za isti ili neki drugi aranžman.

Predloženom dopunom bi se značajno pomoglo turističkim agencijama sa aspekta održavanja likvidnosti, uz povećanje mogućnosti da se otkazana putovanja ipak realizuju.

Iz navedenih razloga, predlaže se donošenje ovoga zakona po skraćenom postupku, a kako bi se obezbijedili preduslovi za ublažavanje negativnosti u poslovanju turističke privrede u mjeri najviše mogućoj, predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 definiše se pojam posebnih okolnosti kao događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo uticati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, ugrožava privrednu aktivnost ili uzrokuje značajnu privrednu štetu.

Članom 2 propisuje se mogućnost da turističke agencije - organizatori putovanja za nerealizovane ugovore o putovanju u paket aranžmanu koji su se trebali realizovati poslije 1. marta 2020. godine, putnicima izdaju vaučer, rokovi do kada putnik imao pravo na zamjensko putovanje i pravo na raskid ugovora, rok povraćaja uplaćenih sredstava, sadržaj vaučera i ovlaštenje Ministarstva .da pravilnikom propiše način korišćenja vaučera.

IV. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

U pripremi Zakona korišćena su komparativna iskustva država Evropske unije kao i država regiona, prvenstveno Hrvatske i Srbije, čija su zakonske odredbe, kao i primjeri pozitivne prakse u znatnoj mjeri iskorišćena za izradu Predloga zakona o dopunama Zakona o turizmu i ugostiteljstvu.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbjeđivati dodatna sredstva u Budžetu Crne Gore.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Prema članu 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 51/06, 66/06, "Službeni list CG", br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18, 47/19), po skraćenom postupku može se donijeti zakon kojim treba urediti pitanja i odnose nastale usljed okolnosti koje nijesu mogle da se predvide, a nedonošenje zakona moglo bi da prouzrokuje štetne posljedice.

Proglašenje epidemije bolesti COVID-19 kao i mjere koje nadležna tijela preduzimaju u cilju njenog suzbijanja za posljedicu imaju izmijenjene uslove odvijanja privrednih aktivnosti pri čemu su posebno negativni efekti iskazani kod turističkih privrednika s obzirom da je u ovakvim i sličnim situacijama turizam jedna od najugroženijih privrednih djelatnosti.

Zbog novonastale situacije uzrokovane nepredvidivim okolnostima a koja je prouzorkovala probleme u poslovanju pružaocima usluga u turizmu, predlaže se donošenje ovoga zakona po skraćenom postupku.

VII. RAZLOZI ZA STUPANJE NA SNAGU ZAKONA DANOM OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM LISTU CRNE GORE”

Kako bi se obezbijedili uslovi da se u što kraćem roku ublaže negativni efekti u poslovanju turističke privrede nastalih zbog pandemije bolesti COVID-19, kao i da se omogući turističkim poslenicima da na što efikasniji način reaktiviraju svoje poslovanje čime će se doprinijeti bržem oporavku turističke privrede, predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

**ODREDBA ZAKONA O TURIZMU I UGOSTITELJSTVU
KOJA SE DOPUNJUJE
(„Službeni list CG”, br. 02/18, 13/18, 25/19 i 46/07 i 67/19)**

Značenje izraza

Član 4

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) ekoturizam je odgovorno putovanje i posjeta ekološki očuvanim i relativno očuvanim područjima prirode, kojim se čuva životna sredina i održava blagostanje lokalnog stanovništva;
- 2) hotel je poslovni objekat u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost pružanja usluga smještaja, pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka, sa recepcijom, holom, restoranom sa kuhinjom i smještajnim jedinicama;
- 3) hotelski operator (operator) je pravno lice pod čijim brendom posluje ugostiteljski objekat;
- 4) izlet je kombinacija najmanje dvije pojedinačne usluge, koja se sastoji od prevoza i turističkih/ugostiteljskih usluga, u trajanju kraćem od 24 sata bez noćenja, a koju turistička agencija nudi na prodaju i prodaje po unaprijed utvrđenoj cijeni;
- 5) izletnik je fizičko lice koje van svog mjesta stalnog boravka provede u nekom drugom mjestu manje od 24 sata, ne uključujući noćenje, odnosno smještaj;
- 6) izletnička grupa je organizovana grupa turista/izletnika za koju je organizovan izlet po unaprijed utvrđenom programu turističke agencije;
- 7) integralni hotel (udruženi) je vrsta ugostiteljskog objekta koji čine više objekata ili njihovih djelova koji su udruženi i koji se nudi na tržištu kao jedinstveni turistički proizvod;
- 8) jedinstvena funkcionalna cjelina je uređen i opremljen prostor koji ispunjava uslove za pružanje ugostiteljskih usluga u skladu sa ovim zakonom;
- 9) jednostavna ugostiteljska usluga je isporuka jednostavnih jela, bezalkoholnih pića i napitaka koje se mogu pružati i van ugostiteljskog objekta;
- 10) kamp je ugostiteljski objekat od najmanje deset smještajnih jedinica u kojem se gostima pružaju usluge: kampovanja (smještaja na uređenom prostoru na otvorenom - na kamp mjestu i/ili kamp parceli), smještaja u kućicama u kampu, bungalovima, druge usluge u funkciji turističke potrošnje, mogućnost bavljenja sportom ili drugim oblicima rekreacije na otvorenom prostoru u kampu;
- 11) klasična hotelska jedinica je smještajna jedinica u hotelu i hotelu koji posluje po mješovitom modelu poslovanja koja ispunjava minimalno-tehničke uslove u pogledu opreme i prostora utvrđene ovim zakonom i koja ne može biti predmet prodaje;
- 12) korisnik turističke usluge je fizičko lice, turista, putnik i potrošač koji neposredno koristi turističke i ugostiteljske usluge;
- 13) kuća za iznajmljivanje turistima je arhitektonski i funkcionalno autonomna zgrada sa sopstvenim dvorištem, koja se isključivo izdaje kao cjelina, pojedincu ili grupi turista na određeno vrijeme;
- 14) kvalitet usluga je odgovarajući nivo zadovoljavanja zahtjeva turista, odnosno usklađenosti pružanja usluga sa očekivanjima i zahtjevima turista;

- 15) limitator jačine zvuka je elektronski regulator koji se instalira na uređaju preko kojeg se emituje muzika/muzički program, radi ograničavanja jačine zvuka u/iz ugostiteljskog objekta do nivoa propisane granične vrijednosti;
- 16) ljekoviti faktori su termalne i mineralne vode, vazduh, gas i ljekovito blato, čija su ljekovita svojstva naučno ispitana i dokazana;
- 17) turistički rizort je vrsta ugostiteljskog objekta koji predstavlja funkcionalnu i poslovnu cjelinu i u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost na površini od 5 do 150 ha, sa minimum jednim hotelom kapaciteta minimum 60 smještajnih jedinica kategorije najmanje četiri zvjezdice u sjevernom i središnjem regionu, osim Glavnog grada, odnosno kapaciteta minimum 120 smještajnih jedinica kategorije najmanje pet zvjezdica u primorskom regionu i Glavnom gradu, i turističkim vilama, sa raznovrsnom strukturom sadržaja ponude koju čine: velnes centri, restorani, golf igrališta, marine, sportski tereni, skijališta i/ili drugi sadržaji, kojim upravlja jedno ili više privrednih društava ili drugih pravnih lica i na tržištu se plasira kao cjelovit i jedinstven visokokvalitetan turistički proizvod i mora biti u funkciji 12 mjeseci godišnje;
- 18) nacionalni restoran je vrsta restorana u kojem se pretežno (najmanje 70% ukupne ponude) pripremaju i uslužuju tradicionalna jela i čiji ambijent oslikava nacionalnu kulturu i istorijsko nasljeđe Crne Gore;
- 19) održivi razvoj turizma je:
- optimalna upotreba prirodnih resursa kroz implementaciju politika i mjera kojima se ublažava djelovanje klimatskih promjena, omogućava smanjenje emisije gasova sa efektom staklene bašte i prelazak na niskokarbonsku ekonomiju, kao i smanjivanje ranjivosti prirodnih i ljudskih sistema na stvarne i očekivane efekte klimatskih promjena;
  - poštovanje socijalno-kulturne autentičnosti zajednice, očuvanje kulturne baštine i tradicionalnih vrijednosti;
  - obezbjeđenje održivog, dugoročnog ekonomskog poslovanja, u cilju socijalno-ekonomske koristi svih građana;
- 20) oporavilišta su područja (mjesto ili djelovi mjesta) sa klimatskim i pejzažnim specifičnostima, koja prvenstveno služe odmoru, rekreaciji i oporavku i imaju svojevrsan lokalni karakter;
- 21) paket aranžman je unaprijed utvrđena kombinacija najmanje dvije pojedinačne usluge koje uključuju prevoz, smještaj ili druge turističke usluge koje nijesu povezane sa prevozom ili smještajem i učestvuju značajno u cijeni aranžmana, a pružaju se u vremenu dužem od dvadeset četiri časa, ili uključuju barem jedno noćenje i prodaju se ili se nude na prodaju po ukupnoj unaprijed određenoj cijeni, pri čemu odvojeno iskazivanje različitih komponenti istog aranžmana ne oslobađa organizatora ili distributera od obaveza propisanih ovim zakonom;
- 22) plaža posebne namjene je uređeno kupalište namijenjeno određenoj grupi lica/osoba;
- 23) poslovni objekat je objekat ili dio objekta u kojem se obavlja turistička i/ili ugostiteljska djelatnost;
- 24) prirodna lječilišta su područja (mjesto ili djelovi mjesta) koja posjeduju posebne prirodne potencijale, odnosno prirodna svojstva liječenja koja potiču iz tla, mora, klime ili pogodnosti za sprovođenje fizikalne terapije, radi liječenja, ublažavanja ili sprečavanja oboljenja ljudi kroz stručnu primjenu raspoloživih resursa;
- 25) prebukiranje (over-booking) je multiplikovanje broja potvrđenih rezervacija za iste usluge smještaja od strane ugostitelja ili turističkih agencija koje ima za posljedicu nepružanje usluge ili njeno nepružanje na ugovoren način;
- 26) putnik je lice koje kupuje turistički paket - aranžman ili drugu turističku uslugu, kao i lice za čiji račun ili u čije ime se kupuje turistički paket aranžman ili druga turistička usluga ili na koje se ustupi pravo korišćenja turističkog paket - aranžmana ili druge turističke usluge;
- 27) turistička vila je objekat koji može biti predmet privatne svojine u skladu sa Zakonom o državnoj imovini, nalazi se i dio je turističkog rizorta i koristi sadržaje turističkog rizorta kojima upravlja jedan upravljač;

- 28) smještajna jedinica je soba, apartman, bungalov, kuća za odmor, kamp kućica i drugi objekat koji služi za smještaj gostiju i ispunjava minimalno-tehničke uslove utvrđene ovim zakonom;
- 29) soba za iznajmljivanje turistima je dio stambeno/poslovne zgrade ili dio porodične stambeno/poslovne zgrade (kuće) u kojoj se turistima pružaju usluge smještaja;
- 30) stan za iznajmljivanje turistima je dio građevinske cjeline-zgrade koji se povremeno koristi za iznajmljivanje turistima;
- 31) standard je skup uslova i mjerila u pogledu uređenja i opremljenosti objekta, kvaliteta pružanja usluga i uslova održavanja objekta;
- 32) turistička atrakcija je naročito privlačno obilježje turističke destinacije, prirodnog ili društvenog karaktera u okviru turističkog područja;
- 33) turistička infrastruktura su kupališta, plaže, skijališta, staze za alpsko i nordijsko skijanje i staze za alternativne aktivnosti, žičare, tematski i zabavni parkovi, turistički informativni centri, centri za prihvata turista i posjetilaca, odmorišta i vidikovci pored puteva, tereni za golf, tenis, vještačke akumulacije za kupališta, bazeni za kupanje, velnes objekti, zabavno rekreativne staze i putevi (trim staze, vidikovci, panoramski putevi, biciklističke, pješačke i staze za motorne sanke), uređene obale rijeka i jezera, objekti za posmatranje prirodnih rijetkosti, objekti za avanturističke aktivnosti;
- 34) turistička razvojna zona je prostor koji predstavlja funkcionalnu i održivu cjelinu sa turističkom infrastrukturom i suprastrukturom, koja obezbjeđuje efikasno korišćenje resursa i unapređenje razvoja turizma;
- 35) turistička signalizacija su odgovarajući simboli i znaci turističke i saobraćajne signalizacije, kojim se obilježava turistička atrakcija i sadržaj turističke ponude;
- 36) turistička suprastruktura su ugostiteljski objekti, galerije, izložbeni, kongresni, objekti nautičkog turizma, otvoreni i zatvoreni objekti za sportsku i zabavnu rekreaciju, kao i drugi objekti koji su u neposrednoj vezi sa ugostiteljskim objektima i objektima sportsko-rekreativnog sadržaja ili sa njima čine jedinstvenu cjelinu;
- 37) turistički apartman je ugostiteljski objekat namijenjen pružanju usluga smještaja turistima, koji se sastoji od dnevnog boravka, jedne ili više soba, kuhinje i kupatila;
- 38) turistički proizvod je skup međuzavisnih elemenata koji se u praksi organizuje kao poseban vrijednosni lanac koji čine materijalni proizvodi i usluge, prirodne vrijednosti i kulturna dobra, turističke atrakcije, turistička infrastruktura i turistička suprastruktura;
- 39) turističko mjesto je naseljeno mjesto koje raspolaže prirodnim, kulturnim, istorijskim i drugim znamenitostima od značaja za turizam, komunalnom, saobraćajnom i turističkom infrastrukturom, kao i objektima i drugim sadržajima za smještaj i boravak turista;
- 40) turističko područje je prostorno-funkcionalna cjelina, određena prostorno-planskom dokumentacijom, na kojoj se može formirati integrisana turistička ponuda;
- 41) ugostiteljski objekat je funkcionalno povezan, posebno uređen i opremljen prostor, koji ispunjava propisane minimalno-tehničke uslove za pružanje ugostiteljskih usluga, odnosno za obavljanje ugostiteljske djelatnosti;
- 42) upravljač (menadžment kompanija) je privredno društvo ili drugo pravno lice koje upravlja i održava u cjelosti hotele i druge primarne ugostiteljske objekte;
- 43) visoko kvalitetni turizam je turizam u ugostiteljskim objektima sa četiri i više zvjezdica;
- 44) zajednički djelovi ugostiteljskog objekta čije smještajne jedinice mogu biti predmet pojedinačne prodaje su sve površine, osim neto površina smještajnih jedinica i pripadajućih parking mjesta po jednoj smještajnoj jedinici.
- 45) QR kod (skraćenica za quick response odnosno brzi odgovor) je matični kod koji skladišti adrese i ostale informacije.

Naziv propisa	Predlog zakona o dopunama Zakona o turizmu i ugostiteljstvu	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	Oblast	podoblast
	XVII Tržište, ugostiteljstvo i turizam	7.Turizam i ugostiteljstvo
Klasifikacija po pregovaračkim oblastima Evropske Unije	Poglavlje	potpoglavlje
	03.20.20 Uslužne djelatnosti	03.20.20.80 Ostale uslužne djelatnosti
Ključni termini – eurovok deskriptori	Vaučer	

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Br:01-8117/1,

Plsarnica Ministarstvo održivog razvoja i turizma

Priljeno: 18.05.2020				
Org. jed.	Jed. klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
01-MG		164		

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Podgorica, 18/05/2020. godine

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA

-n/r državne sekretarke, g-đe Dragane Čenić-

Poštovani,

Povodom Predloga zakona o dopunama Zakona o turizmu i ugostiteljstvu, Ministarstvo finansija daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga Zakona i priprmljeni izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom tekst i dostavljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa utvrđeno je da za sprovođenje ovog Predloga zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

S poštovanjem,

MINISTAR

Danko Rašunović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	Ministarstvo održivog razvoja i turizma
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o o dopunama Zakona o turizmu i ugostiteljstvu
<p>1. Definisane probleme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<p>Zakon o turizmu i ugostiteljstvu predstavlja krovni zakon u oblasti turizma i ugostiteljstva i njime se uređuju uslovi za obavljanje turističke i ugostiteljske djelatnosti, i druga pitanja od značaja za turizam i ugostiteljstvo.</p> <p>Imajući u vidu aktuelnu situaciju izazvanu pandemijom COVID-19 kao osnovni uzrok problema, ocjenjeno je neophodnim da se kao jedna od mjera za ublažavanje negativnih posljedica uzrokovanih pojavom koronavirusa na privrednu djelatnost Crne Gore, drugačije uredi pružanje određenih usluga u turizmu i to usluga turističkih agencija koje su u potpunosti zaustavljene za vrijeme trajanja pandemije, kako bi se sa finansijskog aspekta stvorili uslovi za što brži nastavak njihovih privrednih aktivnosti.</p> <p>Naime, turističke agencije su, shodno svom načinu poslovanja, primale avanse od strane svojih klijenata – putnika za planirana putovanja u okviru turističkih paket – aranžmana..</p> <p>S obzirom da je nakon proglašenja epidemije COVID-19 došlo do otkazivanja ili odlaganja već ugovorenih putovanja u paket-aranžmanima, turističke agencije su se našle u problemu jer su s jedne strane već izvršile određene uplate avio kompanijama, ugostiteljskim objektima i drugim partnerima, dok s druge strane, veliki broj klijenata traži da im se uplaćena novčana sredstva vrate.</p> <p>Shodno navedenom, turističke agencije u najvećem broju slučajeva, nemaju raspoloživih sredstava za vraćanje avansa klijentima – putnicima (potraživanja klijenata od 16 većih turističkih agencija iznosi 1.229.239,57 €).</p> <p>Imajući u vidu da je djelatnost turističkih agencija bila suspendovana od trenutka proglašenja pandemije bolesti COVID-19, što znači da nije bilo uslova za ostvarivanje novih prihoda, ispoljeni su problemi odžavanja likvidnosti u poslovanju agencija, kao i problemi u isplati ličnih primanja za zaposlene, tj. održavanju radnih mjesta.</p> <p>Predloženim aktom obezbijedila bi se mogućnost da turističke agencije zadrže avans – depozit uplaćen od strane klijenata za sva putovanja koja su bila zakazana u periodu od 1. marta 2020. godine a koja su otkazana zbog globalne pandemije.</p> <p>Turistički vaučer bi predstavljao garanciju da putnik može da izabere novi datum putovanja za isti ili neki drugi aranžman.</p>	

Predlogom zakona o dopuni Zakona o turizmu i ugostiteljstvu u značajnoj mjeri bi se pomoglo turističkim agencijama sa aspekta održavanja likvidnosti i ublažavanje negativnih efekata pandemije bolesti COVID-19, a s druge strane stvorili bi se uslovi da se otkazana putovanja ipak realizuju.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Ciljevi koji se postižu donošenjem Zakona o dopunama Zakona o turizmu i ugostiteljstvu su:

- pružanje mogućnosti turističkim agencijama da zadrže avans – depozit uplaćen od strane klijenata za sva putovanja koja su bila zakazana u periodu od 1. marta 2020. godine a koja su otkazana zbog globalne pandemije.
- propisivanje mogućnosti da turističke agencije za nerealizovane ugovore o putovanju u paket aranžmanu koji su se trebali realizovati poslije 1. marta 2020. godine, putnicima izdaju vaučer, na osnovu kojeg bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje a nakon 31. decembra 2021. godine pravo na raskid ugovora i na povraćaj uplaćenih sredstava.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Turizam je jedna od prioritarnih privrednih djelatnosti sa aspekta doprinosa za ukupni privredni razvoj Crne Gore. Korisnici usluga u turističko-ugostiteljskoj djelatnosti, kao potrošači – konzumenti, očekuju da im se usluga pruži u skladu sa propisanim pravilima i da budu zaštićeni. Takvu zaštitu u prvom redu dužan je pružiti davalac usluge, zatim nadležni inspektor, i na kraju sudske institucije.

Zaštita korisnika usluga u turističkoj i ugostiteljskoj djelatnosti nesporno ima javni interes i bitan je segment razvoja funkcionalnog tržišnog privređivanja u ovim djelatnostima. Ovim se pojačava pravni temelj svim građanima koji koriste takve usluge i kao korisnicima usluga dodatno osigurava primjenu zaštite njihovih prava.

Turizam i ugostiteljstvo kao područje privređivanja sa dinamičnim i brzim promjenama na turističkom tržištu (uslovi obavljanja djelatnosti, kvalitet obavljanja djelatnosti, količina, cijena, rokovi i drugi uslovi), zakonski su okvir zaštite i potrebno ga je stalno dograđivati u cilju postizanja visokog i primjerenog nivoa zaštite korisnika usluga, uz dalje usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Pozitivan uticaj:

- Za turističke agencije - pružanje mogućnosti da zadrže avans – depozit uplaćen od strane klijenata za sva putovanja koja su bila zakazana u periodu od 1. marta 2020. godine a koja su otkazana zbog globalne pandemije.
- Za putnike - propisivanje obaveze da turističke agencije za nerealizovane ugovore o putovanju u paket aranžmanu koji su se trebali realizovati poslije 1. marta 2020. godine, putnicima izdaju vaučer, na osnovu kojeg bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje a nakon 31. decembra 2021. godine pravo na raskid ugovora i na povraćaj uplaćenih sredstava, čime se štite njegova prava kao potrošača.

Primjena propisa je u funkciji smanjenja negativnih efekata poslovanja turističkih agencija, koje u najvećem obimu predstavljaju mala i srednja preduzeća, dok se građanima obezbjeđuje zaštitna mjera u smislu obezbjeđenja za povraćaj uplaćenog novca ili realizovanje usluge - putovanja u drugom terminu.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Implementacijom odredi propisa obezbijediće se:

- mogućnost da turističke agencije zadrže avans – depozit uplaćen od strane klijenata za sva putovanja koja su bila zakazana u periodu od 1. marta 2020. godine a koja su otkazana zbog globalne pandemije;
- pomoć turističkim agencijama sa aspekta održavanja likvidnosti, uz povećanje mogućnosti da se otkazana putovanja ipak realizuju, jer bi turistički vaučer bi predstavljao garanciju da putnik može da izabere novi datum putovanja za isti ili neki drugi aranžman.

Za sprovođenje ovog propisa nije potrebno obezbeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

U pripremi Zakona korišćena su komparativna iskustva država Evropske unije kao i država regiona, prvenstveno Hrvatske i Srbije, čija su zakonske odredbe, kao i primjeri pozitivne prakse u znatnoj mjeri iskorišćena za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turizmu i ugostiteljstvu.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Upravni nadzor nad izvršavanjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove turizma. Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Uprava za inspekcijske poslove preko turističkih inspektora i nadležni ovlašćeni inspektori organa lokalne uprave.

Podgorica, 15.05.2020. godine

DRŽAVNA SEKRETARKA

Dragana Čenić

 Digitally signed
by Dragana Čenić
Date: 2020.05.15
15:20:41 +02'00'